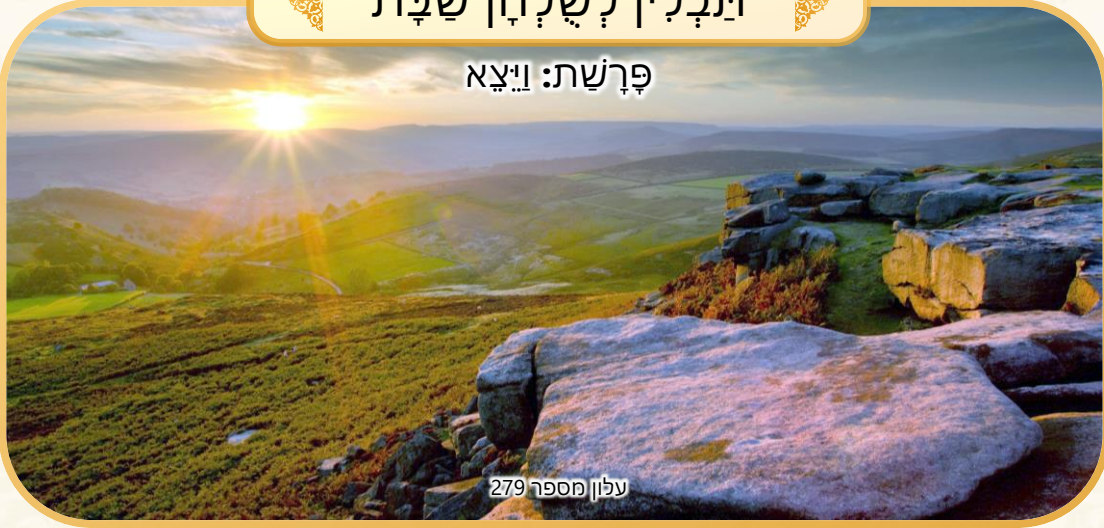

תכלין לשלחן שבת

פְּרָשַׁת: וַיֵּצֵא

עלון מספר 279

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה. העלון טעון גניזה. הלימוד בשבת פי אלף מיום חול. כדאי לקרוא בשלחן שבת.

זמני השבת - כגב העלון

העלון לעלוי נשמת:
בכור חי בן בטי,
אברהם זושא בן ר'
יהושע, לאה בת ר' יום
טוב ליפמאן, מיכאל בן
שרה, אלכסנדר בן מרי,
לודמילה בת לייב,
משה בן זוהרה, יהודה
בן שרה, יוסף בן חנה,
מנחם שלום בן שמחה,
חיים בן אסתר, תמרה
בת יעקב - **תנצב"ה**.
ולחבדיל בין החיים
למתים, העלון
לרפואת: בת שבע בת
ליאורה, משה בן מנדל,
נפתלי בן דבורה,
סביטלנה צביה בת
ברכה, מרי בת חנה,
בתוך שאר חולי עמו
ישראל

נקודה בפְּרָשָׁה:

לכסות את הבאר

"וּגְלָלוּ אֶת הָאֵבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר" (כט, ב) קל מעשי האבות, סיון הם לבנים. וכל פרשה בתורה, צפונה בה הדרכה והוראה, הכונה ולמוד. גם בפגישתו של יעקב אבינו עם רועי הצאן ליד הבאר יש רמז וסמליות, כתב הרמב"ן בשם המדרש (בראשית רבה ע, ח). הבאר רוקזת לבית המקדש, ושלש עשרה הצאן - לשלש הרגלים. "וּנְאָסְפוּ אֵלֶיהָ כָּל הַעֲדָרִים", אלו הם עולי הרגלים העולים להרוות את צמאונם במים הזכים, מי טהרה וקדושה, מפעיני הישועה. אין מים אלא תורה. "וּגְלָלוּ אֶת הָאֵבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר", ושתו לרְוִיחַ מִיַּם חַיִּים כְּטַל שֶׁל תַּחֲיָה, "וְהַשִּׁיבֵנו אֶת הָאֵבֶן" - סנח לרגל הבא, מסיים המדרש.

קְרַעְסִטִיר זָצ"ל, תלמיד הגאון הקדוש בעל ה"אף פרי תבואה" מליסקא זצ"ל. ספר שבפסח בשלה אמו עבור קנשים איש שהיו סמוכים לשלחנו של הרבי כל ימי הפסח. אמר לה הרבי: "ומתי תבשלי עבור משפחתך? תאכלו אף אתם אצלי..."

והספר על אחד מאורחי הפסח (בתי אבות קמח):

בסביבות העיר מונקאטש התגורר אחד מחסידי הרבי מקרעסטיר. בתחלת חדש ניסן קבל מכתב מהרבי, אצל המכתב לא נועד עבורו. שמו וכתבתו היו רשומים על הפעטפה, וכך הגיעה לידי, אצל בשוליה נכתב למסרה לפלוני, שביאו לקחתה. כעבר זמן קצר הגיע אדם, מדיף סביבו אדי יין שרף ואינו פוסק

ללגם מהבקבוק שבידו. "הרבי השאיר לי פה מכתב?" שאל.

"מי אתה?" שאל החסיד. אמר את שמו הרשום על הפעטפה וקבלה לידי. פתחה וקרא את האגרת וגמר גחור גלופין: "חי חי, ידעתי שלא ישכחני! חי חי, יש לי כבר היכן להיות בפסח!"

וגרמב יד מסר את האגרת לחסיד, שיקראנה. קרא, והשתאה. הרבי פתח לו בכזו חבה כמכר ותיק, ומפציר בו, ממש מתחנן בפניו, שישאיר להיות אורחו לסדר ולכל ימי החג. ומוסיף שאין לו לחשש, הכין עבורו שתיה חריפה משופרא דשופרא גרמב יד, כבשנים עברו.

"אף ידע הרבי לשלח אלי מכתב עבורך?" שאל החסיד.

"אה, זה! הייתי אצלו בחרף, ושאל אותי היכן אפשר לשלח עבורי מכתב. וספגנו שישלח לכתבתך, כי אני מתגורר בכפר סמוך". לגם מבקבוקו והלך.

השתאה החסיד. אדם זה נראה שכור הלום יין שרף, מצמרר לחשב עליו בשלחן הסדר, ועוד בכל ימי הפסח. ומצד שני, הרבי פתח לו בכזו חבה, ומזמינו בתחנונים ממש. אין זאת אלא שאחד הצדיקים הנסתרים הוא, וכל שלא בקש ממנו ברכה.

כעבר זמן הגיע אותו חסיד לקרעסטיר וספר שקבל את

ונשאלת השאלה: מדוע השיבו את האבן, למה לא השאירו את הבאר פתוחה לכל, משיבת נפש? התשובה היא: כדי שהמים ישארו זכים וצלולים, שלא יפול לתוכם אבק ולא ישתו מהם נחשים. שלא יבואו חיות מדבר וישתו, וכשהעדרים יבואו יחסרו המים.

ומהו הלקח לגבינו, עבורנו? יש לנו מועדים וזמנים בהם אנו שותים לרְוִיחַ מִיַּם זָכִים, "ממלאים את הפעצרים הרוחניים". כאלו הם הימים הנוראים, ראש השנה ויום הכפורים. כאלו הם החגים והשבתות. ובכל יום שלש התפלות. מלחם, פתב רבנו הרמח"ל, אנו עובדים את היום בקדושה.

יש להשיג, שהבאר תשאיר בטהרה. שלא יפול לתוכה אבק, שלא יטילו בה נחשים את ארסם. שהשבת תהיה יום אורה ושמחה, ועתונות פסולה לא תזוהם אותה. שהתפלה תהיה זכה וזרה, ומחשבות עסק לא יעכירוה. שאוירת בית הכנסת תהיה מרוקמת וקדושה, ושיחת חלין לא תפגם בה. נשגים על הבאר הטהורה והזכה. נגונן עליה, ונשמרה בטהרה!

זכינו והכרנו את רבי הלל רוטשטיין מבאר שבע. אמו הייתה המבשלת בבית עמוד החסד, הצדיק רבי ישעיהו

"אמר לך", ענה הרבי. "ודאי שקמת לב שהיהודי אוהב לשקות"
 - אי אפשר היה שלא לשים לב לכך.
 "מתגורר הוא בכפר בין גוים. המשקה שם חמץ גמור, וכלי
 משקה אינו יכול. וכשהוא מבשם עלול הוא לבקש אכל מכל הבא
 ליד. געולי נכרים, נבלות וטרפות. ובפסח. חמץ גמור רחמנא
 לצלן. לכן אני מפציר בו בכל שנה שיבוא ויהיה אורחי. אני מכין
 לו י"ש קשר לפסח, והוא אוכל מאכלים קשרים לקהדרין - אמר
 מעתה, האין זו עסקה קדאית לשני הצדדים?!... (מקורו לתורה)

המכתב ומסרו. הנממן ודאי היה אצל הרבי בפסח - "אכן כן",
 אשר הרבי. "היה, ושהה כאן כל העג".
 "אני מבין שהוא אהד מל"ו צדיקים נסתרים", שער החסיד.
 "אינו נסתר, ואף אינו צדיק", ח"ך הרבי, "חויץ מ'ועמך כלם
 צדיקים' (ישעיהו ס, כא)..."
 "חבר של הרבי!" נסה.
 "בגדר 'כל ישראל חברים' (שופטים כ, יא)", השיב הרבי.
 "אז מה הענין, מה פשר ההזמנה הלכבית והמפצירה?"

ספור לשבת:

מויתור לא מפסידים

בינתיים. מה יהיה? איך נסתדר? מה לעשות, לבנות או לא
 לבנות?... האשה לוחצת ורוצה שכבר יתחיל את תהליך הבניה.
 "אנחנו צודקים במיליון אחוז, אבל אולי נלך לפנים משורת
 הדין?". ואשתו עונה לעומתו: "אל תהיה צדיק הרבה! אל תשכח
 שאתה צדיק על חשבוני ועל חשבון הילדים, צריך ללמד את
 השכן הזה לקח פעם אחת ולתמיד. ואזרבה - כבר דוד המלך
 ע"ה אמר: 'עם נבר תתברר ועם עקש תתפתללו!' לבסוף שכנע
 אותה להמתין עוד זמן מה, עד שיראו מה ילד יום.

חצי שנה חלפה והאברך המשיך ללמוד כרגיל בכלל. יום
 אחד הגיע יהודי מבוגר וביקש ללמוד תורה. הוא קבע חברותא
 עם האברך.

לאחר מספר ימים, כאשר הרגישו עצמם כידידים, שאל
 החברותא את האברך: "כמה ילדים יש לך?" - "שישה ילדים, בלי
 עין הרע".

"וכמה חדרים יש לכם?" שאל היהודי. - "שניים וחצי".

"איך אתם מסתדרים עם שישה ילדים בשני חדרים וחצי?"
 שאל האיש.

"באמת קשה לנו. קניתי את הדירה במטרה להרחיב אותה
 ולבנות עוד חדרים, ויש לנו את כל האישורים, אבל השכן מהבניין
 ממול מתנגד".

"מה זה מפריע לך?" התפלא, - "הוא פתח חלונות מול הדירה
 שלי, וטוען שהבניה תחסום לו את האור ותפגע בפרטיות שלו".
 האיש חשב מספר רגעים, ולאחר מכן אמר: "אתה רואה שאני
 אדם מבוגר. את שנותי העברתי במסחר, והשנים שלי מעכשיו הן
 קודש לתורה ומצוות. הייתי סוחר, הרווחתי הרבה כסף, ואת
 הכסף שלי אני לא אקח לקבר, נכון?!"

האברך מביט בו בשתיקה ולא מבין את פשר ההשתפכות
 הפתאומית. הלה מבחין בתמיהה שלו ומחייך: "אני מבקש ממך,
 שתלך ותקנה עכשיו דירה חדשה בת חמישה חדרים, יפה
 ומסודרת. תמכור את הדירה שלך ואת הפער בין שתי הדירות
 אני משלים".

"מה פתאום? מדובר בסכום ענק!" אמר האברך.

סיפר לי אברך בעל המעשה, שהתגורר בדירה בת חדר וחצי.
 המשפחה גדלה, ולכן היה צריך לרכוש דירה גדולה יותר.
 לבסוף, בשל התקציב, שעמד לרשותו, התפשר על דירה בת שני
 חדרים וחצי שיש בה אופציה להרחבה, וכל הרישיונות
 והאישורים היו כבר מוכנים.
 כמובן, מחיר הדירה היה יקר יותר בגלל האישורים להרחבה.
 אבל היה שווה לשלם יותר, כדי שיוכל לבנות כשיתאפשר לו
 בעתיד.

בינתיים, השכן מהבניין ממול בנה, ופתח חלונות מול המקום
 שהאברך היה אמור לבנות בו. חלף זמן מה עד שהאברך השיג
 את הכספים לבניה. הוא בירר על קבלן טוב ואמין, הוכנה תוכנית,
 והעבודה עמדה להתחיל בשעה טובה. והנה נקישות על דלתו.
 בפתח עמד השכן וטען כלפיו: "אם אתה תבנה, אתה תהרוס
 לי את הבית!", הוא טען בלהט. "אתה תאפיל לי את הבית,
 ובנוסף תוכל להסתכל לי בתוך הבית. בקיצור, אני לא מוכן
 שתבנה!".

אומר לו האברך: "יש לי רישיונות מהעירייה והיתר בניה
 להרחיב את הדירה. למעשה, קניתי את הדירה רק בגלל
 האפשרות להרחיב, אתה הוא זה שלא היית בסדר ופתחת
 חלונות שלא כדין". "אני מודיע לך דבר אחד: אם אתה תבנה, אני
 אעמוד מול הטרקטור ואשכב מתחת הגלגלים ולא אתן לך
 לבנות. אתה פה לא תבנה!!!". - אומר השכן ויוצא מבית האברך.
 האברך היה נסער מאוד וסיפר לאשתו את מה שאירע. "קח
 אותו לדין תורה", מייעצת האשה. אולם הוא עונה לה: "אני לא
 מחפש לריב".

"מי מדבר על לריב? דיברתי על דין תורה, שם יפסקו עם מי
 הצדק"

"ראיתי עם מי יש לנו עסק, גם כשנלך לדין תורה, יהיו מריבות
 גדולות. אני לא רוצה לריב", הוא מסביר.

"אני לא מבינה אותך. צפוף וקשה לנו עכשיו, עברנו לדירה
 הזאת כדי להרחיב, ומה יהיה? הכול יישאר תקוע?"

האברך החל מתלבט: יש רישיונות מוכנים, המשפחה גדלה

אין ספק, שהניסיון היה קשה ביותר. הוא ראה כיצד השכן מנצל את ליבו הטוב, ושתק. כיצד השכן הרשה לעצמו לעשות דין לעצמו ולכנות על חשבון - ולמרות זאת לא רב אתו. כאשר יש שנאת חנים - יש חורבן, צער וסבל. כאשר חיים באמונה עם הקב"ה ומוותרים - זוכים להצלחה. (פניני עין חמד)

"שמעת מה שאמרתי לך? עבדתי כל החיים שלי, ואני צריך להגיע עם משהו לעולם הבא. כל רגע שאתם תגורו בדירה החדשה, יהיה מצווה שלי... השיב האיש. בסופו של דבר, האברך שמע לעצתו. קנה דירה גדולה, מרווחת ויפה באזור מצוין, והכל בא על מקומו בשלום.

שונה הלכות:

הלכות שמיטה

מתוך החוברת
"מצוות הארץ בהלכה ובאגדה"
לרב דוד שלום נקי שליט"א

השקיה

אסרו חכמים להשקות בשביעית, בין שמשקה בידי או שמשקה על ידי ממטרות וכיוצא בזה. אולם, שדה שאין מספיקים לה מי הגשמים וזקוקה ללהשקיה תמידית בימות הקיץ, מותר להשקותה, אך לא בעונת הגשמים שאז כבר יורדים גשמים עליה. (שלח, שמב)

הצלה מהפסד

כל שדה שיש חשש שאם לא ישקו אותה, יגרם נזק או הפסד אפילו מועט לפירות או לצמחים, וכגון שאין יורדים גשמים כדי הצורך, מותר להשקות. וכן מותר להשקות דשא, כל שההשקיה באה למנוע התייבשות. (שלח, שמא)

כמות המים

כאשר הותר להשקות את השדה, רשאי להשקותה כדרכו ללא הגבלה מסוימת בכמות ההשקיה. (אור לציון. שלח)

מי כיור \ מזגן

כיור שהמים הנשפכים לתוכו מתנקזים דרך צינור ומגיעים לקרקע שיש בה צמחיה, מותר ליטול בו ידים או להדיח בו כלים. וכמו כן, כששוטף את רצפת הבית, מותר לגרוף את המים לניקוז עם צינור שיורד לגינה, גם אם אין חומרי ניקוי במים והם מועילים לצמחים. וכן מותר להפעיל מזגן כשהמים שבצינור יורדים לגינה, וכל כיוצא בזה. והיתר זה הוא אפילו לגינה שאין היתר להשקותה. (שמב, שמה, שמו, רלא)
והרי זה "פסיק רישיה דלא ניחא ליה בדרכנן", שבארנו לעיל שמותר. ובלאו הכי יש אומרים שאין זה נחשב כפסיק רישיה, אלא "גרמא", וגרמא באיסור דרכנן של השקיה, מותר.

העברת אילנות

אם הוצרך בשנת השמיטה להעביר אילן ממקומו לאדמה אחרת, אם מעבירו עם גוש העפר שמסביב לשורשים, באופן שיכול לחיות עם העפר לפחות 14 יום, מותר להעבירו, כיון שאין זה אלא כהמשך גידולו מהאדמה הקודמת, אבל להעבירו עם שורשים ללא עפר, אסור, שהרי זו נטיעה חדשה. (רה)

והוא הדין בעציץ נקוב שנשבר, והאדמה מחוברת עדיין לשורשים, מותר להעבירו לאדמה שבעציץ אחר. (רי)

הוצרך למקום האילן

אם הוצרך לקצוץ את האילן מחמת שצריך למקומו כדי להרחיב את דירתו וכיוצא בזה [באופן שמותר לקצוץ את האילן, כמבואר בספר הליכות עולם (חלק 2 עמוד קצט) בתנאים מסוימים], מותר לקצוץ, אבל אסור לנוטעו מחדש באדמה אלא אם כן היא נמצאת תחת מקום מקורה, שאז אין בו איסור זריעה בשביעית (רע"ח).

על כן, רשאי למתוח סדין או יריעות על גבי עמודים, קודם שנוטע את האילן מחדש, ונמצא שנוטע תחת מקום מקורה. וכבר הבאנו לעיל מה שכתב הגאון רבי צבי פסח פראנק, שאנו למדים מהפסוק: "שדך לא תזרע", שדוקא ב"שדה" שהיא גלויה אסור לזרוע, אבל אם יהיה אהל עראי לפי שעה מתוח על פני השדה, מותר לזרוע תחתיו, כי בטל שם "שדה" ממנה, שהרי היא מקורה ואינה גלויה. ע"כ.

כיסוי השורשים

שורשים של עץ שהתגלו, לא יכסם בעפר, אלא אם יש חשש שיגרם נזק לעץ. (קצד)

בדיחות:

קונה: "כמה עולה העיתון?"
מוכר: "10 ₪".
קונה: "אבל כתוב בפירוש שהוא עולה 7 ₪!"
מוכר: "אתה עוד מאמין למה שכתוב בעיתון?"...

מה ההבדל בין גנב לזקן?
זקן בא בימים, וגנב בא בלילות...

איך קוראים לעכבר בלי עין?
"כבר"...

מי מתכוון ברצינות כשהוא אומר: "דקה אני אצלך?"
המחוג של השניות למחוג של הדקות.

איש אחד נכנס למשרדו החדש של עורך דין צעיר.
עורך הדין רצה להראות ללקוח הראשון שהגיע בנתיים
שהוא אדם חשוב ועסוק, ועשה את עצמו מדבר בטלפון.
לאחר כרבע שעה כשסיים לדבר, אמר לו האיש: "שלום,
אני מבזק, באתי להתקין לך את הקו"...

המורה תפס את למידו משקר, וכעס עליו מאוד.
"בגילך", אמר המורה, "לא שיקרתי בכלל!"
"באמת?" שאל התלמיד, "ומתי התחלת?"...

איש אחד הלך להתראיין על מנת להתקבל
למשרת שומר לילה.

המראיין: "למה אתה חושב שאתה מתאים
להיות שומר בלילה?"
האיש: "כי אני מתעורר מכל רעש"...

"שמעת על התאונה אתמול? רכב של חברה קדישא נכנס
לתוך עץ, ושני הרוגים נפצעו קשה!"...

חידות:

חידת מחשבה:

בבית משפחת לוי ארון ספרים בעל שלוש מדפים.
במדף העליון נמצאים 40% מכלל הספרים, ובמדף
התחתון חצי מכמות הספרים שבמדף האמצעי.
כמה אחוזים מהספרים נמצאים במדף האמצעי?
בחרו באחת מהתשובות:

- 1: 30%
- 2: 40%
- 3: 48%

חידת חשבון:

הוסיפו קו אחד לתרגיל כדי שהתוצאה תהיה נכונה!
 $5+5+5 = 550$

חידת "מי אני":

אני איש קר. אם יחממו אותי - אמות.
מי אני?

פתרונות לחידות מהעלון הקודם:

פתרון לחידת המחשבה:

אין סיכוי שאדם לא יקבל את מכתבו האישי כאשר רק
מכתב אחד לא הוכנס למקום הנכון, משום שמכתב
שהוכנס למעטפה לא מתאימה - מחייב שהמכתב
המתאים לאותה מעטפה הוכנס אף הוא למעטפה
אחרת, לא מתאימה.

פתרון לחידת חשבון:

$$5^{2+3^4} - 1 = 25$$

פתרון לחידת "מי אני":

סוס

טוב לדעת:

פתגם:

יציאה:	כניסה:	י-ם:	זמני השבת:
17:19	16:06	ת"א:	
17:21	16:20	ב"ש:	
17:22	16:24	חיפה:	
17:19	16:10		

לתגובות להנצחות ולקבלת העלון במייל:
elisha5765@gmail.com